

OBWIESZCZENIE
PREZYDENTA MIASTA ŚWINOUJŚCIE

z dnia 16 października 2017 r.

Na podstawie art. 48 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.)

Prezydent Miasta Świnoujście

podaje do publicznej wiadomości informację o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu aktualizacji dokumentu pn. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasto Świnoujście na lata 2013-2032”.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu, może po uzgodnieniu z właściwymi organami odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje w ustaleniach przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy.

W związku z powyższym, Prezydent Miasta Świnoujście w dniu 06.09.2017 r. wystąpił z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o uzgodnienie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu aktualizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasto Świnoujście na lata 2013-2032”.

W odpowiedzi na przedłożony wniosek:

- Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie w piśmie z dnia 3 października 2017 r. (znak NZNS.7040.1.89.2017),
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w piśmie z dnia 21 września 2017r. (znak WOPN-OS.410.270.2017.KM),

uzgodnili możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla aktualizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasto Świnoujście na lata 2013-2032”.

Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga uzasadnienia zawierającego wskazania uwarunkowań możliwości odstąpienia od strategicznej oceny, o których mowa w art. 49 tejże ustawy.

Charakter działań przewidzianych w dokumencie, w szczególności:

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Świnoujście na lata 2013-2032” został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Świnoujście Nr XV/108/2011 z dnia 29 września 2011 r. Rada Miasta Świnoujście.

Aktualizacja ww. *Programu* dotyczy przede wszystkim określenia aktualnych źródeł finansowania inwestycji polegających na usuwaniu azbestu oraz zaktualizowaniu jego treści pod kątem aktualnych przepisów prawnych dotyczących danego zagadnienia. Przeprowadzona została również na nowo inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż ww. dokument dotyczy obszaru jednej gminy oraz stanowi modyfikację przyjętego i obowiązującego *Programu* w stosunkowo niewielkim stopniu.

Działania wskazane w aktualizacji *Programu* dotyczą przede wszystkim działań proekologicznych. Nie wyznaczają one jednak ram przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko w odniesieniu do usytuowania, rodzaju czy skali przedsięwzięcia.

Zadania gminy wynikające z aktualizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasto Świnoujście na lata 2013-2032” to m.in.:

- prowadzenie ewidencji zasobów azbestowych (baza danych o wyrobach wbudowanych wraz z oceną stanu oraz wyrobach usuwanych) – posiadana obecnie inwentaryzacja jest spisem aktualizowanym każdorazowo po uzyskaniu informacji od właściciela obiektu o unieszkodliwieniu wyrobów zawierających azbest;
- przygotowanie i realizacja planu/harmonogramu usuwania wyrobów zawierających azbest. Plan określa ilości i terminy usuwania wyrobów azbestowych w zależności od możliwości finansowych gminy i stanu technicznego wyrobów;
- przygotowanie i prowadzenie kampanii informacyjnej mającej na celu zwiększenie świadomości mieszkańców posiadających wyroby azbestowe, m.in. poprzez wskazanie obowiązków i koniecznych czynności jakie muszą być podejmowane podczas użytkowania takich wyrobów.

Należy zaznaczyć, iż aktualizacja *Programu* jest w całości spójna z Planem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 (POKzA), uwzględnia wszystkie założenia i terminy zawarte w programie krajowym.

Założenia poczynione w aktualizacji *Programu* przewidują zlikwidowanie całych zasobów azbestowych z terenu Miasta Świnoujście najpóźniej do roku 2032. Takie tempo usuwania jest zgodne z POKzA 2009-2013, jak również koreluje z założeniami zrównoważonego rozwoju w aspekcie oczyszczania środowiska z substancji szkodliwych i niebezpiecznych, oraz wypełnia zobowiązania w stosunku do regulacji prawnych Unii Europejskiej.

Realizacja przedmiotowego opracowania sukcesywnie wpłynie m.in. na:

- zmniejszenie ilości zabudowanych wyrobów zawierających azbest, przez co ograniczy się ilość włókien azbestu w powietrzu atmosferycznym (ograniczona ilość źródeł emisji włókien);
- ograniczenie powstawania dzikich wysypisk odpadów azbestowych (uregulowana gospodarka wyrobami azbestowymi, jak również ewentualne dofinansowanie usuwania azbestu, zmniejszając ilość nieuprawnionych demontaży i wywożenia w ten sposób powstałych odpadów na miejsca do tego nieprzeznaczone, czyli najczęściej do lasu lub na pole/łąkę).

Aktualizacja *Programu* wskazuje procedury jakim powinny podlegać wszelkie prace związane z użytkowaniem wyrobów azbestowych – począwszy od składania informacji

o użytkowaniu wyrobów azbestowych do Prezydenta Miasta, a skończywszy na procedurze transportu odpadów na składowisko odpadów azbestowych.

Należy zaznaczyć, iż na terenie Gminy Miasto Świnoujście nie jest planowane przedsięwzięcie jakim jest składowisko odpadów azbestowych.

Podstawowym zadaniem wynikającym z założeń aktualizacji *Programu* jest demontaż wyrobów azbestowych, który w myśl odrębnych przepisów musi być realizowany z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również nie może powodować trwałego zwiększenia się substancji szkodliwej w środowisku.

Realizacja założeń aktualizacji *Programu* w Gminie Miasto Świnoujście, poprzez m.in. prawidłowe prowadzenie prac remontowych związanych z usuwaniem pokryć azbestowych, przyczyni się do ograniczenia ilości włókien azbestu w powietrzu atmosferycznym, poprzez redukcję źródeł pylenia, co poprawi jakość środowiska.

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Aktualizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Świnoujście na lata 2013- 2032” uwzględnia zapisy „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, przyjętego przez Radę Ministrów RP 14 maja 2002 roku, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu” (POKzA), przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 15 lipca 2009 r. i zmienionym uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.

Przedstawione opracowania mają spójne cele i kierunki działań dotyczące gospodarki odpadami azbestowymi.

Realizacja aktualizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Świnoujście na lata 2013- 2032” bezpośrednio wynika też z przyjętego przez gminę Programu ochrony środowiska.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

W aktualizacji *Programu* przyjęto zasadę realizacji zadań, które służą zmniejszeniu ilości występowania azbestu i wyrobów azbestowych oraz służą zmniejszeniu narażenia zdrowia ludzi na pył azbestowy. Jest to kierunek działań zgodny z wymogami prawa polskiego i Unii Europejskiej.

Aktualizacja *Programu* określa zasady postępowania z odpadami, w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz sposobu unieszkodliwiania odpadów.

Realizacja aktualizacji *Programu* jest powiązana z realizacją celów „Odnowionej Strategii Zrównoważonego Rozwoju UE”. Strategia zakłada „ostateczne zastąpienie substancji wzbudzających szczególnie duże obawy odpowiednimi alternatywnymi substancjami lub technologiami”. Ponadto zagadnienia związane z azbestem regulują unijne dyrektywy:

- dyrektywa Rady 87/217/EWG z 19.03.1987r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu,
- dyrektywa Rady 96/61/WE z 24.09.1996 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli.

Regulacje zawarte w tych przepisach wdrożone są w krajowych ustawach i rozporządzeniach.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Niska społeczna świadomość ekologiczna oraz nieznanostwo przepisów prawnych skutkuje niewłaściwym postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest oraz nieprzestrzeganiem narzuconych w aktach prawnych obowiązków. Realizacja jednego z założeń aktualizacji *Programu* tj. edukacji ekologicznej, pozwoli zmniejszyć skalę tego problemu w odniesieniu do szkodliwości azbestu.

Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Działania które będą podejmowane w celu realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu nie wyznaczają ram dla realizacji przedsięwzięć mogących powodować prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia dla środowiska.

Realizacja zapisów aktualizacji *Programu* wyeliminuje negatywne skutki zdrowotne u mieszkańców Miasta Świnoujście, spowodowane narażeniem na włókna azbestu oraz doprowadzi do spełnienia w określonym horyzoncie czasowym wymogów ochrony środowiska.

Ponieważ azbest wykorzystany jako pokrycia dachowe przez cały czas jego użytkowania stanowi potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzi, tylko jego całkowite usunięcie pozwoli na eliminację tego zagrożenia. Wymiana pokryć dachowych jest bardzo kosztowna i dlatego emisja włókien azbestu będzie występować z różnym zaawansowaniem w zależności od możliwości finansowych właścicieli nieruchomości i oraz pozyskiwania środków zewnętrznych. Przy czym zakłada się, że realizacja prac demontażowych z zachowaniem wszystkich warunków określonych przepisami nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na zdrowie mieszkańców i pracowników firm wykonujących prace związane z azbestem.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Rozwiązania przewidywane w aktualizacji *Programu* są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz nie generują nieodwracalnych negatywnych oddziaływań skumulowanych. Z tytułu wdrożenia analizowanego dokumentu nie przewiduje się występowania żadnych oddziaływań transgranicznych.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Aktualizacja *Programu* prezentuje konkretne działania, pozwalające na zminimalizowanie, w pewnych przypadkach nawet wyeliminowanie negatywnego oddziaływania odpadów/wyrobów zawierających azbest na zdrowie ludzi i środowisko. Brak tych działań skutkowałby dalszym zanieczyszczeniem środowiska azbestem i pogłębianiem się niekorzystnych skutków zdrowotnych oraz środowiskowych (przede wszystkim jakości powietrza). Bez wdrażania rozwiązań zaproponowanych w aktualizacji *Programu* odpady zawierające azbest będą masowo trafiać na dzikie składowiska (wprost do lasu lub w przydrożne rowy). Z kolei, wyroby zawierające azbest takie jak np. płyty i inne elementy budowlane ulegają zużyciu, uszkodzeniom mechanicznym, erozji i wietrzeniu, mogą uwalniać do środowiska włókna azbestu. Pozostawienie ich w dotychczasowym miejscu i sposobie użytkowania przyczyniłoby się do zwiększonego występowania chorób

wywołanych wdychaniem włókien azbestu w populacji mieszkańców miasta. Również postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest, bez określonych w dokumencie procedur dla:

- właścicieli oraz zarządców budynków, przy użytkowaniu obiektów z wyrobami zawierającymi azbest,
- właścicieli i zarządców budynków, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z tych obiektów lub terenów
- wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, oraz oczyszczania obiektu i terenu wokół,
- prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest,

może spowodować przedostanie się do środowiska szkodliwych mikrowłókien azbestu oraz zwiększenie prawdopodobieństwa ekspozycji wobec osób wykonujących prace remontowe czy rozbiórkowe z użyciem wyrobów i materiałów zawierających azbest.

Zaproponowane w dokumencie działania przeciwdziałają występowaniu możliwości wpływu wyrobów zawierających azbest na środowisko przyrodnicze i w konsekwencji na zdrowie ludzi. Gdyby nie zostały one podjęte, istnieje realne zagrożenie, że w wielu miejscach gminy stan powietrza atmosferycznego będzie ulegał dalszemu i ciągłemu pogarszaniu. Ma to związek z procesami korozji i erozji powierzchni wyrobów azbestowo – cementowych, których wiek techniczny oceniany jest na maksimum 30 lat. Po tym okresie przyjmuje się, że wyroby zaczynają pylenie samoczynne w określonych warunkach atmosferycznych.

Dodatkowe korzyści z wdrożenia programu obejmują:

- oczyszczenie z azbestu terenu Miasta (cel nadrzędny dokumentu),
- poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców i potencjalne obniżenie przypadków zachorowań spowodowanych szkodliwym działaniem azbestu,
- poprawa stanu technicznego obiektów budowlanych, bezpośredni przyrost wartości naniesień budowlanych i gruntów, w tym również i innych obiektów i mieszkań,
- poprawa wyglądu estetycznego Miasta (wzrost walorów estetycznych) oraz stanu środowiska.

Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu

Terenami w szczególności wrażliwymi na oddziaływania i intensywne wykorzystania terenu są zasoby leśne gminy, tereny nadmorskie, obszar objęty ochroną uzdrowiskową.

Nawiązując do art. 49 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.), nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji założeń ww. dokumentu na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwych na oddziaływania. Nie występuje również zagrożenie przekroczenia standardów jakości środowiska oraz intensywnego wykorzystywania terenu. Nie przewiduje się przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na formy ochrony przyrody.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Na terenie Świnoujścia znajdują się następujące formy ochrony przyrody powołane zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.):

- obszar NATURA 2000 Wolin i Uznam PLH320019,
- obszar NATURA 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018,
- obszar NATURA 2000 Delta Świny PLB320002,
- obszar NATURA 2000 Zalew Szczeciński PLB320009,
- obszar NATURA 2000 Zatoka Pomorska PLB990003 (poza granicą administracyjną miasta),
- Woliński Park Narodowy,
- rezerwat przyrody Karsiborskie Paprocie,
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Torfowiska Uznamskie,
- 21 pomników przyrody.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania określone w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a w szczególności charakter działań przewidzianych w aktualizacji przedmiotowego dokumentu, rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko oraz w oparciu o uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie, na podstawie art. 48 ust. 1 i 2 ww. ustawy odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu aktualizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasto Świnoujście na lata 2013-2032”.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie:

- 1) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Ochrony Środowiska i Leśnictwa Urzędu Miasta Świnoujście przy ul. Wyspiańskiego 35C wejście 1,
- 2) w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasto Świnoujście (www.bip.um.swinoujście.pl)

z up. Prezydenta Miasta
mgr Beata Tułodziecka- Terenda
Naczelnik Wydziału
Ochrony Środowiska i Leśnictwa